

On Stage

Att söka någons blick kan få oväntade konsekvenser; ögonkontakt kan väcka starka känslor. De flesta förälskelser börjar med en blick som dröjer sig kvar lite extra. Vad vore en flirt utan ögonkontakt? Med blicken låter vi andra förstå vad vi känner – ömhet, aggressivitet, besvikelse. Även bristen på ögonkontakt är ett sätt att förmedla känslor. En flackande blick, åtminstone i västerländsk kultur, signalerar osäkerhet eller blygsel.

Ögonkontakt är ett viktigt kommunikationssätt. Men också ett trubbigt verktyg. Till exempel kan ögonkontakt mellan människor och djur leda till olyckliga missförstånd. Hundar kan uppfatta ögonkontakt som ett hot. Det samma gäller chimpanser. Och att söka ögonkontakt med en gorilla kan få önskad effekt.

"The zoo is considering putting up signs to warn people against trying to make eye contact with the apes."

Orden är hämtade från en nyhetsartikel skriven efter en olyckshändelse på Diergaard Blijdorp zoo i Rotterdam, där en besökare skadades allvarligt efter att ha blivit attackerad av en gorilla. Besökaren hade tillsammans med sin man besökt djurparken minst fyra gånger i veckan. Kvinnan hävdade att hon hade skapat ett särskilt band till gorillan: "Om jag skrattar, skrattar han tillbaka." Men enligt djurparken hade hon missförstått gorillans "skratt" – gorillor skrattar nämligen inte.

Vad är det vi letar efter när vi söker någons blick? EvaMarie Lindahl har med sin utställning On Stage undersökt blickar mellan människor och gorillor. I verket The Characters är förlagorna till teckningarna fotografier av gorillor. Bilderna hänger på London Zoo och är riktade mot den plats där gorillorna är placerade.

EvaMarie Lindahl betraktar djurparksburen som en scen. Djuret som befinner sig på skådeplatsen siktas och fångas av kameror, porträtteras och laddas upp på internet. Djurens blickar förför oss, får oss att förmänskliga dem. Att porträttera ett djur är att göra det till en individ. Samtidigt får djuret inte vara för unikt, då djurporträtt även fungerar som symboler för en hel ras.

I verket On Stage – Photos By The Audience använder sig konstnären av bilder uppladdade på fotosajten Flickr. Genom att studera bilder av gorillor har hon undersökt fotografiernas relation till fotoobjekten. Ett besök på sajten Flickr ger ledtrådar om attityder och förhållningssätt till det som avbildats. Under ett fotografi med titeln Gorilla Stare skriver fotografen: "As I took this intimate portrait, I couldn't help but wonder what he might be thinking..."

Sökandet efter mening i djurens blickar är fruktlös, den som letar får finna sig i att vara otillfredsställd. Tanken på ett genuint möte med en gorilla eller andra djur i en djurpark är förstås orimlig. Men vår oförmåga att kommunicera skapar fascination, får oss att söka vidare. Att sökandet sker i en kontext som befinner sig långt ifrån djurens naturliga miljö, tycks inte vara något hinder. Vi befinner oss mitt i storstaden. Träd och jord har bytts ut mot betong. I buren – den kontrollerade ytan – placerar vi det vilda, okontrollerade. Här hoppas vi få se något primitivt, något vi kan hävda är äkta.

I en kommentar till Flickr-bilden Gorilla Stare skriver en man följande: "Looks like he was thinking the same as you. Great Capture."

Henrik Dahl, journalist